

Sändlista

Regeringen
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Remiss av EU-kommissionens förslag till förordningar för perioden 2028–2034

Bakgrund

Sveriges Jordbruksarrendatorer (SJA) har beretts möjlighet att yttra sig avseende Jordbruksverkets förhandsbedömning av finansieringsinstrument inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken. Yttrandet skall vara Regeringen tillhanda senast 23 december 2025.

SJA är intresseorganisation för oss som arrenderar jordbruksmark i Sverige. Vi företräder strax under 1700 medlemmar indelade i fjorton regioner. Medlemmarna är spridda i hela Sverige. 45 procent av åkermarken i landet är arrenderad. Den absoluta majoriteten av våra medlemmar är aktiva lantbrukare.

Inledning

Det samlade förordningspaketet innebär stora förändringar genom en breddad fondstruktur, förenklad programlogik och ökad målstyrning. SJA välkomnar ambitionen att minska administration och stärka flexibilitet, men ser betydande risker att arrendatorspecifika förhållanden faller bort i ett mer centraliserat system. Då arrendatorer ofta saknar ägd mark som säkerhet och arbetar under tidsbegränsade kontrakt krävs att samtliga delar av det nya ramverket uttryckligen beaktar denna grupp.

Yttrande

Synpunkter kopplade till specifika förordningar och artiklar.

1. COM(2025) 565 – Sammanhållning, jordbruk och landsbygd

- Artikel 35–38 (GJP-interventioner): Stödssystem på areal- och investeringsnivå måste säkerställa att arrendatorer likabehandlas oavsett om investeringar sker på arrenderad mark. Särskilt investeringsstöd bör explicit utformas så att nyttjanderätt, inte ägande, är behörighetsgrund.

SVERIGES JORDBRUKSARRENDATORER, SJA

Adress

Läckö Kungsgård 1
531 99 LIDKÖPING

Orgnr

Ideell förening
802007-4558

Telefon

0730-276767

E-mail

kontakt@sja.se

Hemsida

www.sja.se

- Artikel 21–25 (Planer och partnerskap): Partnerstrukturen bör kräva representation av arrendatorer och markbruksaktörer utan eget markägande för att säkerställa korrekt behovsanalys.
- Artikel 14 och 20 (Resursfördelning och nationell medfinansiering): Medfinansieringsnivåer som baseras på nationell kapacitet, riskerar skapa konkurrens nackdelar och osäkerhet beroende på vad det enskilda landet går in med för resurser. Planeringen för det enskilda företaget blir svårare när osäkerheten ökar. Osäkerheten riskerar att ge uteblivna investeringar.

2. COM(2025) 552 – Regional utveckling och Interreg

- Insatser för landsbygdsutveckling måste inkludera arrenderad mark i samma utsträckning som ägd mark. Det är särskilt viktigt i projekt som rör infrastruktur, digitalisering och klimatåtgärder.
- Stöd till kompetensförsörjning bör framför allt rikta sig till unga arrendatorer.

3. COM(2025) 558 – Europeiska socialfonden

- Utbildnings- och kompetensstöd är centralt för arrendatorer, eftersom denna grupp ofta saknar den investeringskapacitet som krävs för ny teknik och klimatomställning. Förordningen bör säkerställa att lantbrukets behov av arbetskraft och företagarkompetens omfattas av de sociala fondprogrammen.

4. COM(2025) 540, 542 och 541 – Asyl, migration, säkerhet och Schengen

- Förordningarna bör beakta jordbrukets behov av arbetskraftsförsörjning i kombination med regler för migration och integration. Särskilt viktigt är att medlemsstaterna genom sina planer får möjlighet att stärka landsbygdsområdets mottagande och arbetsmarknadsintegration.

Avslutning

SJA konstaterar att flera av förslagen uttryckligen nämner behovet av livskraftiga landsbygdsområden, förbättrade villkor för jordbrukare och förenkling av regelverken. För att dessa ambitioner ska realiseras måste arrendatorers faktiska situation inarbetas i såväl mål som styrning. En fortsatt ökning av arrenderad jordbruksmark i Sverige gör detta angeläget.

Vi uppmanar regeringen att i kommande förhandlingar verka för att arrendatorer uttryckligen omfattas och att investerings- och stödformer anpassas efter de särskilda planerings- och finansieringsvillkor som råder för denna grupp.

Med vänliga hälsningar,
Carl-Fredrik Svederberg
ordförande

Lidköping 2025-12-23

Sändlista:

Regeringen, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Internt SJA:

Styrelsen
Arrendespecialist Jan Lagerroth